

Cuprins

Prefață	5
1. Almustafa, cel ales și mult iubit	9
2. Vorbește-ne despre Iubire	15
3. Dar despre Căsătorie, Stăpâne?	19
4. Vorbește-ne despre Copii	21
5. Vorbește-ne despre Daruri	23
6. Vorbește-ne despre Mâncare și Băutură	27
7. Vorbește-ne despre Muncă	31
8. Vorbește-ne despre Bucurie și despre Tristețe	35
9. Vorbește-ne despre Case	39
10. Vorbește-ne despre Veșminte	43
11. Vorbește-ne despre a Cumpăra și a Vinde	45
12. Vorbește-ne despre Crimă și despre Pedepsă	49
13. Dar în ceea ce privește Legile, Stăpâne?	53
14. Vorbește-ne despre Libertate	57
15. Vorbește-ne despre Rațiune și despre Pasiuni	61
16. Vorbește-ne despre Durere	65
17. Vorbește-ne despre Conștiința de sine	67
18. Vorbește-ne despre Învățătură	69
19. Vorbește-ne despre Prietenie	71
20. Vorbește-ne despre Cuvânt	75
21. Stăpâne, dar despre Timp?	77
22. Vorbește-ne despre Bine și despre Rău	79
23. Vorbește-ne despre Rugăciune	83
24. Vorbește-ne despre Plăcere	87
25. Vorbește-ne despre Frumusețe	91
26. Vorbește-ne despre Religie	95
27. Acum am dori să te întrebăm despre Moarte	99
28. Eu am vorbit, cu adevărat?	103

1. Almustafa, cel ales și mult-iubit

Almustafa, cel ales și mult-iubit, care era aurora propriei sale zile, așteptase timp de doisprezece ani în cetatea Orphales revenirea corabiei ce urma să-l readucă în insula-i natală.

Și, în al doisprezecelelele an, în a șaptea zi de Ielool, în luna recoltelor, el se sui pe colina din afara zidurilor orașului și privi peste mare; și zări sosind în ceață corabia lui.

Atunci porțile inimii brusc i se deschiseră și bucuria-i zbură departe pe mare. Și închise ochii și în tăcerile sufletului se rugă adânc.

Apoi, coborând colina, fu cuprins de tristețe și gândi în inima sa:

„Cum aş putea să plec liniștit și fără părere de rău? Nu, nicicum nu se poate să părăsesc această cetate fără ca sufletul-mi să sângereze.

Lungi au fost zilele de amărăciune pe care le-am trăit între zidurile-i, lungi nopțile singurătății; dar cine poate să-și abandoneze amărăciunea și singurătatea fără părere de rău?

Pe aceste străzi am risipit prea mult din spiritul meu și prea numeroși sunt copiii așteptării mele care merg goi printre aceste coline, și deci nu mă pot desprinde de ei fără o dureroasă apăsare.

Fiindcă toate acestea nu sunt doar veșmântul pe care acum să-l arunc, ci-i însăși pielea pe care mi-o smulg cu mâinile-mi proprii.

Și nu-i doar un gând pe care să-l uit în urma mea, ci-i o inimă împlânzită de foame și sete.”

„O, dar nu pot rămâne mai mult.

Marea, care cheamă la sine toate lucrurile, iată, mă cere și trebuie să plec.

Fiindcă a rămâne, acum, când orele ard în noapte, înseamnă să mă las prins în cristalul gerului și să rămân încremenit ca într-o scoică.

Bucuros aș lua cu mine totul de-aici. Dar cum aș putea?

O voce nu poate lua cu sine limba, nici buzele care i-au dat aripi.

Ea trebuie să se înalțe singură în ether.

Numai singur, fără cuibul său, vulturul va zbura spre soare.”

Apoi, când ajunse la poalele colinei, se întoarse iarăși spre mare, și văzu corabia apropiindu-se de port, iar la provă marinarii, oamenii pământurilor natale.

Și sufletul său striga spre ei, iar el zise:

„Fii ai mamei mele străvechi, voi, călăreți ai valurilor,

De câte ori ați navigat în visurile mele! Și acum, iată-vă sosind la trezirea mea, care-i și visul meu cel mai scump.

Iată-mă-s gata de plecare, cu nerăbdarea în aripile desfăcute, așteptând vântul.

Mai vreau, doar, să respir o ultimă adiere din acest aer calm, să mai arunc o singură privire îndrăgostită în urmă,

Apoi voi fi în mijlocul vostru, năier între năieri.

Și tu, mare amară, mamă veșnic neadormită,

Care singură aduci pace și libertate țărmlui și fluviului,

Acest fluviu care doar o cotitură mai are de făcut, o clipă doar spre a mai murmura în această lumină,

Iar apoi voi sosi la tine, asemenea picăturii fără de margini în oceanul fără de hotare...”

Și, în timp ce mergea, el văzu în depărtare bărbați și femei părăsindu-și ogoarele și viile, grăbindu-se spre porțile cetății,

Le auzi vocile rostindu-i numele, strigându-se de la un ogor la altul, vestindu-se despre venirea corabiei sale.

Și el își spuse:

„Ziua plecării trebuie să fie cea a culesului roadelor?

Oare nu se va spune că înserarea nu-i, în fapt, decât răsăritul meu?

Și ce îi voi dărui celui ce și-a lăsat plugul în mijlocul ogorului, sau celui care a oprit roata teascului său?

N-ar trebui, oare, ca inima mea să devină pomul greu de fructele pe care să le culeg spre a le împărți acestora?

Și n-ar trebui, deci, ca dorințele-mi să țâșnească asemenea izvorului, spre a le umple cupele?

Sunt eu o harpă pe care mâna Celui Puternic să o poată atinge, ori un fluier prin care suflarea-i să cânte?

Or, eu nu sunt decât un căutător de tăceri, și ce comoară am găsit în tăcerile mele, pe care să le împart cu încredere?

Dacă astăzi este ziua culesului roadelor, în care câmpuri mi-am aruncat sămânța, și în ce anotimpuri uitate?

Și dacă, într-adevăr, a sosit vremea să-mi ridic lampa, nu flacăra mea va arde aici.

Goală și întunecoasă voi înălța lampa mea,

Iar paznicul nopții o va umple cu ulei și tot el o va aprinde...”

Acestor gânduri le dădu glas. Însă multe îi rămăseseră în inimă, nerostite. Fiindcă lui însuși nu-și putea revela taina cea mai adâncă.

Și când intră în cetate, mulțimea îl întâmpină strigându-i numele ca într-un glas

Iar bătrânii cetății înaintară și spuseră:

„Nu te îndepărta de la noi,

Tu, care ai fost splendoarea amiezii luminându-ne amurgul, tu, care, cu tinerețea ta, ai dărui visuri visului nostru.

Tu nu ești, printre noi, nici străin, nici oaspete, ci fiul nostru cel preaiubit;

O, fie ca ochii noștri să nu fie lipsiți de chipul tău.”
Iar preoții și preotesele îi ziseră:
„Nu lăsa valurile mării să ne mai despartă de aci înainte,
iar anii pe care i-am petrecut împreună să rămână doar
amintire.
Fiindcă tu ai umblat printre noi asemenea unui spirit și umbra
ta a revărsat lumină peste chipurile noastre.
Ce mult te-am iubit! Ci dragostea noastră era mută și ascunsă.
Dar acum iubirea noastră cu glas puternic te cheamă și ar
vrea să ți se arate întreagă.
Deoarece așa se întâmplă întotdeauna cu o astfel de dragoste:
nu-i cunoaștem adevărata adâncime decât în clipa despărțirii.”
Apoi veniră și alții și îl implorară. Ci el nu le răspunse nimic.
Înclină doar capul; iar cei ce erau în preajma lui văzură cum
lacrimile îi cădeau pe piept.
Și, împreună cu mulțimea, el se întoarse în marea piață din
fața templului.
Atunci ieși din sanctuar o femeie, pe numele său Almitra. Și
era o prezicătoare.
Iar el o privi cu adâncă duioșie, fiindcă ea fusese cea care,
prima, îl urmărise și care crezuse în el din prima zi în cetatea aceea.
Și ea i se înclină, zicându-i:
„Profet al Domnului, în căutarea celor necuprinse, îndelung
ai scrutat orizonturile, pentru a-ți descoperi corabia.
Și acum, iată, corabia a sosit, și trebuie să pleci.
Adâncă este așteptarea spre țara amintirilor tale, spre raiul
arzătoarelor dorințe, iar dragostea noastră nu ar vrea să te lege,
nici nevoile noastre să te rețină aici.
Totuși, înainte de a ne părăsi, am dori să ne vorbești și să ne
dezvălui câte ceva din adevărurile tale.

Iar noi le vom dăruii copiilor, iar aceștia nepoților noștri, și
ele nu vor pieri niciodată.

Fiindcă, în singurătatea ta, vegheat-ai zilelor noastre și, în
veghea ta, ai ascultat suspinele și râsetele somnului nostru.

Acum, arată-te, dar, nouă și vorbește-ne despre tot ceea ce ai
descoperit, despre ceea ce se află între naștere și moarte.”

Și el răspunse:

„Oameni din Orphales, despre ce v-aș putea vorbi dacă nu
despre ceea ce vă învoburează acum sufletele?”

Atunci Almitra zise: „Vorbește-ne despre Iubire.”

Iar el își înălță capul privind mulțimea, și o tăcere adâncă
pogorî peste toți. Apoi, cu o voce mare, începu:

„Când iubirea vă face semn, urmați-i îndemnul,
Chiar dacă drumurile-i sunt grele și prăpăstioase,
Și când aripile-i vă cuprind, supuneți-vă ei,
Chiar dacă sabia ascunsă-n penajul-i v-ar putea răni,
Iar când vă vorbește dați-i crezare,

Chiar dacă vocea-i ar putea să vă sfarme visurile, asemenea
vântului din miazănoapte care vă pustiește grădinile.

Fiindcă, precum iubirea vă încunună, ea trebuie să vă și
crucifice. Precum vă face să creșteți, ea trebuie să vă și rețeze
uscăciunile.

Precum ea se ridică până la înălțimea voastră, alintându-vă
ramurile cele mai fragile care freamătă în lumina soarelui,

2. Vorbește-ne despre Iubire

Tot la fel va răzbate până în adâncul rădăcinilor voastre,
zdruncinând încheștarea lor cu pământul.

Asemeni snopilor de grâu, ea vă seceră.

Vă treieră pentru a vă descoji.

Vă vântură spre a vă curăța de pleavă.

Vă macină până la înălbirea făinii.

Vă frământă până ajungeți foarte supuși,

Ca apoi să vă hărăzească focului său, și să puteți deveni
pâinea sfântă la ospățul divin.

Toate acestea vi le va da iubirea, pentru ca, astfel, să vă puteți
cunoaște tainele inimii, și astfel să deveniți o parte din inima Vieții.

Dar dacă, stăpâniți de teamă, veți căuta doar tihna și plăcerea
dragostei,

Atunci e mai bine să vă acoperiți goliciunea și să ieșiți din
treierișul iubirii,

Spre a vă întoarce în lumea fără de anotimpuri, unde veți
râde dar nu cu întreaga voastră bucurie și unde veți plânge dar nu
în toate lacrimile voastre.

Iubirea nu se dăruie decât pe sine și nu ia decât de la sine.

Iubirea nu stăpânește și nu vrea să fie stăpânită;

Fiindcă iubirii îi e de-ajuns iubirea.

Când iubiți, nu trebuie să spuneți «Creatorul este în inima
mea», ci mai degrabă «eu sunt în inima Creatorului».

Și să nu credeți că puteți croi singuri drumul iubirii, fiindcă
iubirea, dacă o meritați, vă va arăta drumul spre ea însăși.

Iubirea nu are nici o altă dorință decât aceea de a se împlini.
Dar dacă iubești și trebuie să ai dorințe, fie ca ele acestea să fie:
Să te topești și să devii izvor ce susurul în noapte-și cântă;
Să cunoști durerea prea marii duiosii;
Să fii rănit de înțelegerea iubirii
Să sângerezi de bunăvoie și bucurându-te
Să te trezești în zori cu inima întraripată și să înalți mulțumire
pentru încă o zi de iubire;
Să te odihnești la ceasul amiezii și să cugeți la extazul iubirii;
Să te întorci împăcat acasă la ora amurgului;
Și, apoi, să dormi înălțând în inimă o rugă pentru cel iubit,
iar pe buze un cântec de laudă.”

Atunci Almitra vorbi din nou: „Dar despre Căsătorie, Stăpâne?”
Și, drept răspuns, el zise:
„V-ați născut împreună și împreună veți rămâne pentru
totdeauna.
Veți rămâne împreună până ce albele aripi ale morții vă vor
împrăștia zilele.
Da, veți fi împreună până și în tăcuta memorie a lui Dumnezeu.
Dar e bine să existe spații în acest împreună al vostru.
Pentru ca vânturile cerurilor să poată dansa printre voi.
Iubiți-vă unul pe altul, dar nu faceți din iubire opreliște.
Fie, mai degrabă, o mare vălurind între țărnițele sufletelor
voastre.
Umpleți-vă, unul altuia, cupa, dar nu beți dintr-o singură cupă.
Împărțiți-vă pâinea, dar nu mâncați din aceeași bucată.
Cântați și dansați și veseliți-vă laolaltă, dar faceți ca fiecare să
rămână singur,

Întocmai cum strunele lăutei sunt singure, în timp ce vibrează
în aceeași armonie.

Dăruți-vă inimile, fără a le lăsa, însă, una în paza celeilalte,
Pentru că numai mâna vieții vă poate cuprinde inimile,
Și țineți-vă alături, dar nu chiar așa de aproape,
Căci coloanele templului înălțate-s la anume distanță,
Iar stejarul și chiparosul nu cresc unul în umbra celuilalt.”
Iar o femeie care purta un prunc în brațe spuse: „Vorbește-ne
despre Copii.”